

شعار یاران امام مهدی (عج) در عصر ظهور

عفتو هیئت علمی دانشکده فخری
حجت الاسلام والمسلمین محمد رضا جواهری

شعار یاران امام مهدی (عج) چیست؟ امامان پاسخ این پرسش را داده اند. شعار اصحاب امام زمان (عج) در عصر ظهور، «یا ثارات الحسین (ع)» خواهد بود. این جمله در تاریخ شیعه، شعار خون خواهان امام حسین (ع) بوده است. نخستین بار این شعار پس از شهادت امام حسین (ع) در قیام توأبین به رهبری سلیمان بن صرد خزاعی به کار رفت. سپس در قیام مقدس و ارزشمند مختارین ابی عبید ثقفی استفاده شد. این شعار برای اعلام آغاز قیام و جنبش دوستداران اهل بیت (ع) در خون خواهی شهیدان کربلا مطرح می شده است. در احادیث از این شعار برای یاران ولی عصر (عج) در عصر ظهور یاد شده است.

شعار فرشتگان در عصر ظهور

امام رضا (ع) به ریان بن شیبب درباره شهادت امام حسین (ع) فرمودند: «ولقد نزل الی الارض من الملائکه اربعه آلاف نصرة فوجدوه قد قتل فهم عند قبره شعث غبر الی ان یقوم القائم فیکونون من انصاره و شعارهم یا ثارات الحسین (ع)»، همانا ۴ هزار نفر از فرشتگان برای یاری امام حسین (ع) به زمین آمدند، پس امام را شهید شده یافتند. آنان زولیده و پیرشان موی و چهره غبارآلود نزد قبر امام حسین (ع) خواهند بود تا زمانی که قائم آل محمد (عج) قیام کند. پس، از یاران قائم (عج) هستند و شعار آنان یا ثارات الحسین (ع) است. مطابق این حدیث رضوی، شعار فرشتگان یاور مهدی (عج) در عصر ظهور، یا ثارات الحسین (ع) خواهد بود. (آمالی شیخ صدوق، مجلس بیست و هفتم، ص ۱۳۰ * عبون اخبارالرضا (ع) شیخ صدوق، ج یک، ص ۲۹۹ * تسلیه المجالس و زینه المجالس، ج ۲، ص ۴۴۶ * بحارالانوار، ج ۴۴، ص ۲۸۶ و ج ۱۰۱، ص ۱۰۳ * عوالم العلوم والمعارف و الاحوال من الآیات و الاخبار و الاقوال مستدرک سیده النساء الی الامام الجواد (ع)، ج ۱۷، ص ۵۳۹).

شعار اصحاب امام مهدی (عج) در عصر ظهور

شعار یاوران و همراهان امام زمان (عج) در زمان قیام ایشان، نیز یا ثارات الحسین (ع) است. فضیل بن یسار گفته است: «امام صادق (ع) اوصاف اصحاب ولی عصر را ذکر کردند و درباره شعار آنان فرمودند: شعار هم یا ثارات الحسین (ع)». شعارشان یا ثارات الحسین (ع) است. سرور اهل الایمان فی علامات ظهور صاحب الزمان عجل. تعالی فرجه الشریف، ص ۹۷ * بحارالانوار، ج ۵۵، ص ۸۰ * مستدرک الوسائل و مستنبط المسائل محدث نوری، ج ۱۱، ص ۱۱۴ * سفینه البحار و مدینه الحکم و الآثار حاج شیخ عباس قمی، ج ۵، ص ۴۵). براساس این دو حدیث، شعار آسمانیان و زمینیان مهدی یاور در آخر الزمان در عصر ظهور امام مهدی (ع)، یا ثارات الحسین (ع) است.

مفهوم یا ثارات الحسین (ع)

این شعار درس ها و پیام هایی دارد. ثار از ماده «ث ا ر» است که همزه آن به الف تبدیل شده است. ثار به معنای خون خواهی و طلب خون مقتول و آمادگی برای کشتن قاتل با هدف انتقام خون مقتول است. حرف لام در «لثارات»، لام استغاثه و طلب کمک است که بر سر کلمات می آید. معنای این شعار مهدی یاوران، این است که ای کسانی که اهل خون خواهی امام حسین (ع) هستید! کجایند خون خواهان حسین (ع)؟ ای خون خواهان حسین (ع)، به پا خیزید!

شعار گفته شده، نمایانگر این حقیقت است که حق و باطل در طول تاریخ زندگی بشر و همچنین در عصر ظهور در برابر هم قرار دارند. همان طور که امویان در برابر امام حسین (ع) قرار داشتند، جریان باطل اموی در عصر ظهور نیز در مقابل امام عصر خواهد بود. امام حسین (ع) راهنمای حق طلبان و آزادگان در طول تاریخ تا روز قیامت است، حتی در عصر قیام امام مهدی (عج) نیز حرکت بزرگ قائم آل محمد (عج) در استمرار راه سیدالشهدا (ع) است. امام مهدی (عج) که در سراسر جهان عدالت را برپا می سازد، انتقام خون مظلومان جهان را از ظالمان خواهد گرفت. شعار به معنای علامت، نشانه، راه، رسم، روش و پرچم است، نشانه ای مخصوص که گروهی از مردم به وسیله آن یکدیگر را می شناسند. نشانه مهدی یاوران در عصر ظهور، شعار یا ثارات الحسین (ع) است که هم این شعار را فریاد می زنند و هم روی پرچم های آنان نوشته خواهد شد. یاران امام مهدی (عج) عاشورایی و پیرو مکتب ابا عید... الحسین (ع) هستند و ارزش ها و آرمان های حسینی دارند. لازم است منتظران ظهور امام زمان (عج) با راه و سیره امام حسین (ع)، آشنا و در عمل حسینی باشند تا در شمار اصحاب امام زمان با شعار یا ثارات الحسین (ع) قرار بگیرند. آمادگی برای خون خواهی امام حسین (ع) و شهیدان کربلا، نیازمند شناخت عقاید و اخلاق و سیره امام و گفتار و رفتار امام و پیروی از آن است.

بردار و بخوان

از تو می خواهیم

در متون دینی ما باتوجه به علاقه و محبتی که به اولیا و ائمه اطهار (ع) وجود دارد، مناجات ها و زیارت نامه های پر محتوایی وارد شده است. یکی از این زیارت نامه ها، زیارت آل یاسین است که یکی از زیارت نامه های مشهور امام زمان (عج) است و برای گشایش در کارها بسیار نافع است. این زیارت نامه با جمله «سلام علی آل یاسین»، آغاز می شود و حاوی ۲۳ سلام بر هریک از القاب خاص امام زمان (عج) است. در این زیارت به بخش مهمی از اعتقادات اسلامی و شیعی از جمله توحید، نبوت حضرت محمد (ص)، امامت یگایک ائمه، حقانیت رجعت، مرگ، تکبر و منکر، قیامت، پل صراط، بهشت، جهنم و... اشاره و ایمان به آن ها برای زائر، ضروری خوانده شده است.

زیارت آل یاسین دو نقل دارد که راوی نقل مشهور، ابو جعفر محمد بن عبدا... حمیری قمی است. وی در اواخر دوران غیبت صغری، می زیسته و مکاتبات متعددی از او با امام زمان (عج) نقل شده است که از جمله آن ها، توقیعی است که زیارت آل یاسین را دربر دارد.

زیارت آل یاسین در کتاب های حدیثی مهم و دعایی نقل شده است و به تصریح برخی علما، از بهترین زیارت های امام زمان (عج) است و می توان در همه اوقات، آن را قرائت کرد.

پس از ۲۳ سلامی که بر عترت حضرت محمد (ص) و القاب امام زمان (عج) فرستاده شده، دعا هایی در زیارت نامه آمده است که ترجمه آن بدین صورت است: «خدایا!! از تو می خواهیم که بر محمد، پیامبر رحمت، و پرتو نور، درود فرستی، و دلم را به نور یقین و سینه ام را به نور ایمان و اندیشه ام را به نور نیت های خوب و نصیصم را به نور دانش و نیرویم را با نور کار (شایسته) و زبانم را به نور راستگویی، آکنده سازی». آنگاه با درود بر امام مهدی (عج) و دعا برای سلامتی آن حضرت، یاری خداوند به ایشان و تعجیل در قیامشان و پر شدن زمین از عدل و داد و نابودی کافران، منافقان و دشمنان دین، به پایان می رسد.

در این زیارت نامه، دوازده بار کلمه «حق» و دوازده مرتبه کلمه «حجت».

آمده است. زیارت آل یاسین در متون و کتاب های دینی، حدیثی و دعایی مهم، ذکر شده است که برخی علما، آن را از بهترین زیارت های امام زمان (عج) می دانند که در هر زمانی می توان آن را قرائت کرد. درباره این دعا، متون مختلفی به چاپ رسیده است، اما کتاب «از تو می خواهیم»، شرح روان و دل نشینی از این زیارت نامه است. نویسنده این اثر سید مجتبی بحرینی است و انتشارات منیر آن را در ۲۴۷ صفحه منتشر کرده است.

شهر
SHAHARNEWS.IR
شماره ۱۲
شماره ۱۲
شماره ۱۲

۱۴

شهر

حجت الاسلام والمسلمین سرلک مطرح کرد

انتظار فرج؛ آغازی برای فرجام تاریخ

آئمه مستقیمی! ایسوند «و عَجَلُ فَرَجِهِمْ» که دعای چسبیده به صلوات های ماست، نشان می دهد که خود آگاه و ناخود آگاه چشم انتظاری برای فرج به بخش جدایی ناپذیر یاورهای ما تبدیل شده است و نمی توانیم دعایی کنیم بدون آنکه گریزی به این انتظار نداشته باشیم و برای آنکه این چشم انتظاری و دعا های منتظرانه اثرگذار باشد و راه به سوی ظهور باز کند، باید تدبیری دیگر کرد؛ موضوعی که به مناسبت فرارسیدن نیمه شعبان، سالروز ولادت امام زمان (عج)، در گفت وگو با حجت الاسلام والمسلمین علی سرلک، عضو هیئت علمی دانشگاه هنر آن را بررسی کرده ایم.

منتظران، جریان سازند

مهم ترین مسئله تربیتی و فراتر از آن، انفسی است که در ما جاری انتظار برای ظهور امام زمان (عج) پیش می آید، حرکت جامعه به سمت آرمان ها و قله های بلند است. انسان منتظر، انسان مؤثر و جریان ساز است. انسان منتظر، امیدوار و تلاشگر است؛ چون انتظار یعنی باور به بزرگ ترین تحول کره زمین که در آخر الزمان به دست موعود همه ادیان رخ می دهد.

سبک زندگی منتظران

همه انسان ها در ظهور نقش دارند. قرآن کریم می فرماید: «اگر قومی تغییر نکند، خداوند سرنوشت آن ها را تغییر نمی دهد». نقل است گاهی در زمان پیامبر (ص) نزول وحی به تعویق می افتاد و وقتی علت را جویا می شدند، می فهمیدند که برخی اصحاب، آداب اسلامی را حتی در جزئیاتی مثل ناخن گرفتن رعایت نکرده اند؛ این یعنی نظام آفرینش به قدری هوشمند و پویاست که یک تلنگر می تواند در آن تلاطم چه مثبت و چه منفی ایجاد کند؛ این مسئله درباره رفتار و اعمال منتظران هم صدق می کند؛ به همین دلیل هم سبک زندگی، تفکر و رفتار آن ها بر تعجیل یا تأخیر ظهور تأثیر می گذارد.

برای زمینه سازی ظهور و نقش آفرینی در آن، نیاز به نفارت و تجهیزات آن چنانی و بسیار نیست. قرآن بر قیام لله چه فردی و چه جمعی تأکید می کند. امام خمینی (ره) با عمل به همین فرمان قرآن کریم، یک نفره مقابل جریان طاغوت قیام کردند و جریانی جهانی به راه انداختند. همچنین حاج قاسم که بسیاری از انسان ها را به باورهای نورانی رساند، این الگوها را نشان می دهد.

حجت الاسلام والمسلمین سرلک:
ائمه اطهار (ع) صدق مستضعفان هستند. نام گذاری سالروز ولادت امام زمان (عج) به روز جهانی مستضعفان، برای آن است که به جامعه به سئوئه آمده از ظلم و زیاده خواهی ها بشارت دهند و امیدوارش کنند که تحولی بزرگ در راه است

چرا روز مستضعفان؟

مستضعف دو معنا دارد؛ نخست عرفی و اجتماعی. منظور از این نوع مستضعفان هابی هستند که از حق خود از نظر اقتصادی محروم شده اند. آن ها در مقابل مستکبران قرار دارند، معنای دیگر مستضعف، اهل بیت (ع) هستند، چون قدرت های استکباری عملکاری کرده اند که آن ها محدود شوند و جریان خود را جلوه کمتری پیدا کنند. این اراده انسان است که توحید را در عالم منتشر کند. بنا بر روایات، ائمه اطهار (ع) صدق مستضعفان واقعی هستند. نام گذاری سالروز ولادت امام زمان (عج) به روز جهانی مستضعفان، برای آن است که به جامعه به سئوئه آمده از ظلم و زیاده خواهی ها بشارت دهند و امیدوارش کنند که تحولی بزرگ در راه است. امام زمان (عج) می آیند. خوبان را عزیز و ظالمان را ذلیل می شمارند و شبکه های دروغ و تهمت و فریب را قطع می کنند؛ به همین دلیل هم از امام مهدی (عج) به امید مستضعفان یاد می شود. اینکه آمریکا انگلیس و دیگر اشرار عالم، قدرت را دست گرفته اند، نوعی استضعاف برای امام زمان (عج) است؛ چون امروز میدان دست دشمنان حضرت افتاده است و آن جریانی که امیرالمؤمنین (ع) و امام حسین (ع) را مستضعف و از حق خود محروم کرد، امروز هم علیه امام عصر (عج) صفا آری کرده است. در این میان نمی شود از شهید یاد نکرد؛ افرادی که وجود و هستی خود را فدای امام زمان (عج) کردند و مشعل داران مسیر نورانی شدند. باید از شهید تقدیر کرد؛ شهدایی که در فضای طلب و عشق ظهور، تنفس کردند و عشقشان این بود که برای فرج حضرت حجت (عج) زمینه سازی کنند.

فضای انس با امام زمان (عج)

اینکه بخواهم ارتباط و انس با امام زمان (عج) را به زمان و مکانی خاص محصور کنیم، اشتباه است. ما باید خود را به نورانیت آن حضرت آراسته کنیم و بعد تالو این نور را به دیگران و جامعه انعکاس دهیم. به قول شاعر «بعد از این نور به آفاق دهیم از دل خویش/ که به خورشید رسیدیم و غبار آخر شد». فضای ارتباط با امام زمان (عج) باید به قدری قوی باشد که بر همه ابعاد فردی، خانوادگی و اجتماعی زندگی ما اثر بگذارد و خود را نشان دهد و علائم آن آشکار شود. باید توجه کرد که انس و ارتباط با امام زمان (عج) مثل حرکت به سمت قله است. امکان دارد برخی از مادر هزارمتری قله و برخی در پانصد متری قله باشیم. اما همه به آن سمت در حرکت هستیم. به عبارت بهتر، ارتباط و انس با امام زمان (عج) درجاتی دارد و این طور نیست که یا باشد یا نباشد؛ همیشه هست، اما درجات و میزان آن باتوجه به ظرفیت و استعداد افراد، فرق می کند.

عصر ظهور، دوران پادشاهی خدا

باید بدانیم عصر ظهور که این همه انتظارش را می کشیم، چه تغییر و تحولی در زندگی ما می دهد؛ در روایت است که عصر ظهور، تجلی آیه «لَمَّا لَمَلَّتِ الْيَوْمَ لَهَ الْوَاٰجِدُ الْفَهَّارُ» است؛ یعنی با ظهور امام زمان (عج) عقل انسان ها به اندازه ای رشد می کند که هیچ حکومتی جز حکومت ولایت خدا را نمی پذیرند. دیگر باز چرخ شیطان و وسوسه هایش نمی شوند و راه را گم نمی کنند. در عصر ظهور، زمین و زمان از صفا و عدل و محبت پر خواهد شد. در عصر ظهور، غلبه با حق است و حضرت حجت (عج) پادشاهی خداوند را در زمین گسترش می دهند و در سایه این پادشاهی، انسان زندگی واقعی را تجربه می کند.

انتظار واقعی، شادی می آفریند

اگر فردی خود را مهیا برای بزرگ ترین تحول کره زمین بکند و بداند قرار است اتفاقی بیفتد که همه عالم و زمین و زمان را تحت تأثیر قرار دهد، همه وجود او سرشار از بهجت و شادی و هیجان می شود. مهم تر اینکه باید بداند که می تواند در این تحول عظیم جهانی مؤثر باشد. آن ها که در رستاختن ظهور مؤثر نیستند، در تأخیر آن مقصرند؛ چون ما در امر فرج، یا خواستار تعجیل هستیم یا آن را به تأخیر می اندازیم.

یأس و شادی، روی سکه انتظار

به تعبیر مرحوم حاج اسماعیل دولابی، همه انسان ها در همه تاریخ یا حسینی اند یا یزیدی؛ البته در این حسینی و یزیدی بودن هم مراتبی وجود دارد و میزان تجلی آن در انسان به ظرفیت ها، استعداد ها و اعمال و روش آدمی بسته است. انسانی که بداند می تواند در تحول عالم نقش بیافریند، از رکود و کسالت و خستگی نجات می یابد. اما اگر فکر کند حضور و تلاش او فرقی نمی کند، چه باشد چه نباشد، چه تلاش کند چه نکند، بر آینده روشن تاریخ تأثیر نمی گذارد و دچار کسالت، یأس، ناامیدی و حس بی ارزشی می شود.

لازمه انتظار، زمینه ساز ظهور

در راه رسیدن به امام زمان (عج) باید آرمان داشته باشیم. جامعه و انسان بی آرمان در تأخیر ظهور، مقصر است. مهم نیست چقدر آهیم و در کجای این عالم قرار داریم، مهم آن است که توان، ظرفیت اعمال و امکاناتمان را پای کار ظهور بیاوریم. هر کدام از ما باید وظیفه اش را بشناسد و برای انجام این وظیفه تلاش کند. انتظار یعنی ببینیم از غیبت امام زمان (عج) چقدر زندگی برایمان سخت شده است و دچار غربت شده ایم و آیا بدون حضرت کم و کسری داریم یا نه؟ باید به این درجه برسیم که به قول شاعر «بی همگان به سر شود، بی تو به سر نمی شود/ داغ تو دارد این دلم، جای دگر نمی شود». باید دلنگن واقعی شویم و نگران باشیم که آیا جشن های نیمه شعبان، دعا های ندبه و توسل های ما رضایت امام زمان (عج) را جلب کرده است یا نه. نشود مثل تعبیر امام سجاد (ع) که درباره حجاج خانه خدا فرمودند: «چقدر سرو صدا کن، زیاد حاجی کم است!» که ما هم فقط اهل سرو صدا و دعا و زیارت باشیم.

دعا و چمکران، آغاز راه انتظار

دعای برای فرج و سلامتی امام زمان (عج) و رفتن به مسجد مقدس جمکران، مؤثر است اما همه چیز نیست انتظار جریانی همیشگی و دعای برای شتاب گرفتن فرج است؛ یعنی منتظران، انتظار را یاد آورفتن به مسجد جمکران، آغاز می کنند و با دعا، مسیر حرکت و سبک زندگی و گونه حیات و شیوه زیستنشان را عملی ریل گذاری و برای ارتباط با امام زمان (عج) فضا سازی می کنند. همه این ها در کنار هم ضرورت دارد، دعا، توسل و ذکر و انتظار، حکم تابلوهای راهنما در جاده را دارند و ما را درباره میزان سرعت و چطور حرکت کردن، راهنمایی می کنند. اما همه کار این ها نیستند. طبیعتا با شبیه شدن به آنچه مطلوب امام زمان (عج) است، این انتظار کامل می شود.